

اداره کل آموزش و پرورش فارس	نام.....
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان جهرم	نام خانوادگی.....
آموزشگاه فرهنگ	نام پدر.....
متوسطه دوم	نام درس : علوم و فنون ۱
(مهر آموزشگاه)	
نوبت امتحانی دی ماه	
پایه دهم	
تاریخ امتحان ۱۴۰۱/۱۰/۱۰	
ساعت شروع ۹:۳۰ صبح	
مدت امتحان ۷۰ دقیقه	

	الف) مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی: (۴ نمره)
۱۷۵	۱- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) شعر پارسی در دوره سامانی به دست ..... بنیاد نهاده شد. به همین دلیل او را پدر شعر فارسی نام نهاده اند. ب) زبان های ایرانی میانه به دو گروه زبان های ..... و ..... تقسیم می شود.
۱۷۵	۲- یکی از آسان ترین و کاربردی ترین شیوه ها در بررسی و تحلیل متن چیست؟
۱	۳- مفهوم متن را با ذکر مثال توضیح دهید.
۱۵	۴- چرا به زبان فارسی نو (فارسی دری) گفته می شود.
۱	۵- مهم ترین کتب نثر در دوره سامانی کدامند و چه تاثیری بر وضعیت زبان و ادب فارسی داشته اند؟
۱۷۵	ب) موسیقی شعر ۶ نمره ۱- جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) اساسی ترین عامل پیدایی شعر ..... است. ب) شعر و موسیقی هر دو برای برانگیختن ..... و ..... به کار می روند.
۱۲۵	۲- هر هجا یک ..... دارد.
۱۵	الف) صامت (ب) مصوت (ج) حرف (د) واج ۳- مصراع (نشاید که خوبان به صحرا روند) چند هجا دارد؟ ۴- ابیات زیر را از دید آهنگ و موسیقی با هم مقایسه کنید و تفاوت آنها را بنویسید. الف) ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود/ وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود محمل بدار ای ساربان تندی مکن با کاروان / کز عشق آن سرو روان گویی روانم می رود (سعدی)
۱۵	ب) بیا تا همه دست نیکی بریم/ جهان جهان را به بد نسپریم نباشد همی نیک و بد پایدار / همان به که نیکی بود یادگار (فردوسی) ۵- واج ی در واژه های زیر صامت است یا مصوت؟ یکتا: ( ) دیدار: ( )
۱۰	۶- واژه های زیر را به هجا های تشکیل دهنده آن تجزیه کنید سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. عجب:
۲	۷- مصراع های زیر را به هجای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. (اگر هوشمندی به معنی گرای) (تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی)

ج) زیبا بی شناسی : (۶نمره)

- ۱- در ابیات زیر نمونه های واج آرایبی و واژه آرایبی (تکرار) را بیابید.
الف) سرو را بین بر سماع بلبلان صبح خیز / همچو سرمستان پای کوب و دست زن
ب) بی عمر زنده ام من و این بس عجب مدار / روز فراق را که نهد در شمار عمر
ج) خیزید و خز آید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است
د) از ننگ چه پرسى که مرا نام ز ننگ است / وز نام چه پرسى که مرا ننگ ز نام است.

- ۲- در جمله های زیر سجع را بیابید و نوع آن ها را بنویسید.
الف) توانگری به هنر است نه به مال و بزرگی به عقل است نه به سال.

ب) تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج راحت.

ج) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر از بهر گرد کردن مال

د) همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال

۳- ارزش موسیقایی سجع ..... از همه سجع ها بیشتر است.
عواملی که موسیقی لفظی را پدید می آورند ..... می خوانیم.

۴- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) آنچه در تکرار اهمیت دارد جنبه موسیقایی و آوایی سخن است
ب) واج آرایبی مصوت ها از صامت ها محسوس تر است

نقد و تحلیل نظم ونثر : (۴نمره)

۱- بیت های زیر را بخوانید و ویژگی های زبانی و ادبی آن را بررسی کنید.
به دام افتاد روباهی سحرگاه / به روبه بازی اندیشید در راه
که گر صیاد ببند هم چنینم / دهد حالی به گازر پوستینم
چو صیاد آمد او را مرده پنداشت / نمی یارست روبه را کم انگاشت

۲- حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید.
روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟
او گفت: چه کنم؟ آب و گل و گل مرا چنین سرشته اند.
گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند اما لگد کم خورده است.

فنون دهم / آموزش و پرورش چهارم / دبیرستان فرخنده / زهرا احسن زاده مقدم
۲۱۳۰۸۱۷۵۵۵۶

ب (ایبارتس و سپاوی)

الف (الف رودکی)

۱ این است که متن از سه دیدگاه زبان، ادبیات و فلسفه یعنی در سه قلمرو بررسی شود.

۲ هر چیزی که ذهن ما را به نویسی در آورد متن است. مثلاً کتاب‌ها معمولاً متن‌های دیداری به شمار

می‌روند. آن‌ها خواننده شوند به آن‌ها متن‌های شنیداری یا خوانداری می‌نویسم

۳ بدواز ورود اسلام به ایران زبان فارسی تحول تازه‌ای یافت سرگذشت و با بهره‌گیری از الفبای خط عربی

به مرحله‌ی سی‌ام نهاد که بدان فارسی نو یا فارسی دری گفته می‌شود

۴ شاهنامه ابومنصور - ترجمه تفسیر طبری - تاریخ بلغمی

ب (حسن و جمال عاطفی)

الف (عاطفه) ب

۱ ب مصوت

۲ ن ساید ک خربان ب صد را روند

۳ الف مویض و اکت ملام و باگش و امتداد آوایی همراه است البته وزن عروضی آن طریب‌الکلیز

است و یا معنوی شعر همسویی ندارد

ب (لحن حماسی و زین و اکت کوپنده و یا قار آوایی همراه است)

۴ یکتا (صامت) دیدار (مصوت)

۵ عیب عیب صورت صورت عیب عیب
- ۰ - ۰

گرای	ب مع نی	س مت دی	ا گر هو	✓
- U	- - U	- - U	- - U	

تا انت ج   ت ه مل   ن ک نی   کن ج   ن بی نی

- - U   - - U   U   U   - - U   U   - - U

(ج) الف واج آرایس س   ب تدار بحر   ج واج آرایس غ   د تدارنگ

الف مال و سال متوازی   ب سیاحت و راحت مطرف

ج کمر و مال متوازن   د کمال و جمال متوازی

۳ متوازی - بدیع لفظی

۴ الف ص

بلاغ

نقد و تحلیل

۱ زبانی وجود دارگان کسب طائر / کاربرد تباریفی دستور امضی نیست / ادبی قالب مثنوی

آرایه مدحیات ثغیر

۲ ادبی تعداد بحار و بالاب / مدحیات تقطیر آب و لیل / غمزی در قالب غزل گفته می شود سرسبز

همه اشان هانگوا خورده لده است و فقط تربیت موجب برتری و تفاوت اشان هانگوا بود.